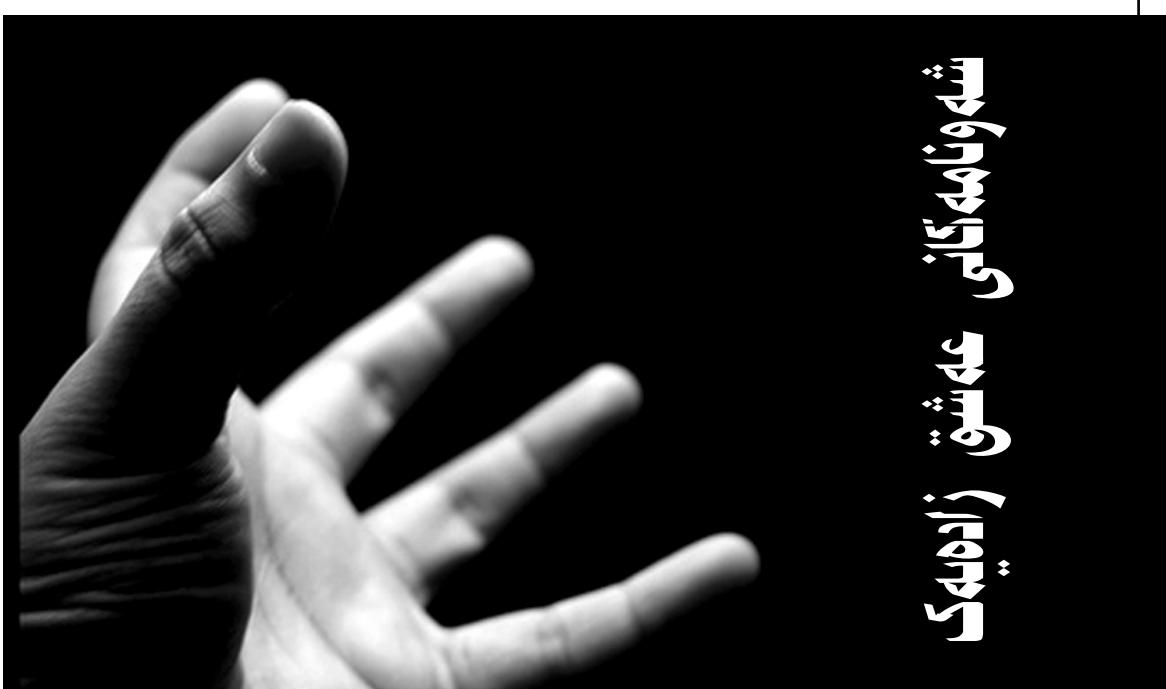

چیزک

سەبا ئەممەد

لەگەل كىرىنەوەي پەنجھەركەدا ھەوايەكى تىزىتر لەدەمە گۈزىان خۆى بەپوخسارمدا كىشىا، ئەم زوقىمە خەلکى زۆر ھەراسان كىرىۋە. بەلام نازانم بېچى ھەركىز لە سەرمایە بىزاز نابىم و ھەركىز بىر لە بەھارى سىحراروى ناكەمەوە...؟ ئەم شارە سەد ھېندهى تر گلۇپ بەدار تىلەكانىيەوە ھەلۋاسىت ھېندهى رووناڭى مۇمىيىك رووناڭى ناكاتەوە.. كاتىك كە تارىكىم ئەدى لەگەل سەرما و گەلا و حەسرەتىكى ناھومىيىدانەي ئەم شارەدا خۆيان دەكەن بەزورىدا ئىدى دەكەوتىمە سەر نۇرسىنى شەونامەكان. زۆر سەپىرم پى دەھات ئەمە چەندىن سالاھ تا بەرەبەيان

لەگەل كىرىنەوەي پەنجھەركەدا ھەوايەكى تىزىتر لەدەمە گۈزىان خۆى بەپوخسارمدا كىشىا، ئەم زوقىمە خەلکى زۆر ھەراسان كىرىۋە. بەلام نازانم بېچى ھەركىز لە سەرمایە بىزاز نابىم و ھەركىز بىر لە بەھارى سىحراروى ناكەمەوە...؟ ئەم شارە سەد ھېندهى تر گلۇپ بەدار تىلەكانىيەوە ھەلۋاسىت ھېندهى رووناڭى مۇمىيىك رووناڭى ناكاتەوە.. كاتىك كە تارىكىم ئەدى لەگەل سەرما و گەلا و حەسرەتىكى ناھومىيىدانەي ئەم شارەدا خۆيان دەكەن بەزورىدا ئىدى دەكەوتىمە سەر نۇرسىنى شەونامەكان. زۆر سەپىرم پى دەھات ئەمە چەندىن سالاھ تا بەرەبەيان

من داده‌نیشم دهنوسم ههربه و شههوش کولان بهکولان بهشاردا بلاویان دهکمهوه، بهدیواری شهقامهکاندا ههليان دهواسم .تا ههنوکهش گویم له كهسيك نهبوو تهناها بهئامازمهکيش باسيان بکات . كه چيشتندگاوشيم لي دى بوئاگاداربوبونيشم له شهونامهکان کولان بهکولانى شار تهی دهکم .سهيره ههروهک خويان بهدیواری شهقامهکانوهه ههلواسراون له کولانهکانيشدا پهرش و بلاون ..كهچي جيي چاويك يان پهنجهيهکيان لهسهر نبيه كه خويترابنهوه .لام بازاره جهنجالهدا رزق كهسم ئهدي، ئو پياوانهم ئهدي، كه تهزبيحهکي دهستيان پريبوو له زريكهى زن وئو پياوانهه قاچيان بونى شهقى زنهکانيانلى دههات، ئو كورانهم ئهدي چاويان پريبوو له فيل و ليويان زهردهخنه يهكى دروزنى لهسهر بوبو بق خوشە ويستهکانيان .ئو برايانهم ئهدي كهخهنجرهکانيان بونى خويتني بيگوناهي خوشكهکانيانى پيوه بوبو .ئو پياوانههشم ئهدي كه سمييل و ريشيان و لولهه چهكهکانيان دووكهلى زن خوشك و كچ كوشتنى لى هلهستا .ئهدين بى گويدانه ئهوبهه رهنگاوريهندگانه كه رزاونته سهر شهقامهکان بهحمسرهتدهوه چاو له رىي ربپواريكن تنۆكى هاست وسۇزى تيا مابىي چاويك بے و زريكانهدا بخشىنت هنگاوشيان ههئههينا و قاچيان بهچاوي شهونامهکاندا ئهنا . بهچاوي خۆم دىم مامۆستايىكى لاو له ناوهراسى شهقامهکدا دهستى له لوتيا دهرهينا و سرىي به شهونامهکانى ديوارهكدا .پياويكى ترم دى تۈزى قۇنەرەكانى بهشەونامهيهكى ناو كولانىكى سپى . زنه عابا بهسەرەكانىشمى ئهدي وەك كىلايىكى رەشپوشى غەرېپ وەك قەلەرەشەيهكى غەمبار بهشەقامهکاندا گوزەريان دەكىد . لە سىماي هەرييەكىاندا هەزاران چىرۆكى دۆرانى تەمەنەتكى بىمروھت ئەخويتندەوه . ئاو زنەم ئهدى كە دوكان بهدوكان ومال بەمال بۇ ديناريك يا بۇ پەرداخىك شەكر دەگەرا تا رىگە له كورە تاقانەكەي بگرىت نەبىتە چەكدار و سوک و ئاسان ناوى له بۇوندا بسىرىتەوه بەويش بوتىت وەجاخ كويىر .ئو زنەم دى شهونامهيهكى هەلگرت وداواي له پاقلهەفرۇشىك كرد كەۋچىكى پاقلهەي بەخىر بكتە سهر شهونامهكە . شهونامهکان ژيانى مەنيان بهجۇرىك گۇرى كە هەرگىز له و كچانەي كولانم نەدەكىد، چونكە هەرخۆم دەمنوسىن و هەر خۆشم دەمخويتندەوه . شهونام بەدیار شهونامهکانوهه رۆز دەكىدەوه . رۆزبىش بەشويىنياندا وىل بوم . من ھىچ كچىكى دىكەم نەدەناسى وەك من نەگېت و وەك من ئازاد . كەر مەۋەنەگېت نەبىي چىي داوه له ئازادى ؟ چىي داوه له خەمى گەرەك ؟ من هىنەد شەوانە لەپال دیوارى مالە دراوسى و گوئىسىبانە و كەلاوهکاندا گویم لي دەگرتەن تا بۇومە ئاشتاي ئو هەموو خەمى گەرەك و وەوگریان بوم . نەشىم دەتۋانى خۆميان لى بىزمەوه بق خۆم قوتارىم . رەنگە هوئى ئەوه بوبىت . من هەگىز نازانم كچى ج بۇونەوەرييكم وا خولقاوم . هەندى لە خەلکى گەرەك دەيانگوت . لەم كەلاوهەدا سەگىك تەركىيە و

کۆمەلیک بىچوو بۇوه. شەۋىئك لەشەوە سارىدەكانى زىستان مەندالىيکىان بېپەتتۆيەكەوە فرىٽ داوهتە ناو بىتچووە سەگەكان. خەلکانى گەپەك گۈييان لە گريانى ئەو ساوايە بۇوه لەو شەوهدا بەلام بېپەتتۆنەتە كەلاوجەكەوە كە دىوييانە مەندالىيکى فەرەيداراوى دان پىيانەنراوە كەس نەيتوانىيە خۇى بىكتە خاوهنى. مەندالىيکى با نەوهى مرۇقىش بى گىرينگ ئەوهىيە دان پىيانەنراو و بىتنانىمايە. بەلام سەگەكە لەكەل بىتچووەكانى خۇيدا بەختىوي كەردووە. من بروام بەتەواوى بەم چىرۆكە نەبۇ بەلام زۆر جارىش ئەكەوتىمە گومانەوە چونكە ھەستى بۇنكىرىنەن وەقام لە مرۇقەكانى كە زىاتر بۇ وەك ھەستى سەگىكە. من خۆم دەمزانى ئەو بەسەر رەتە رەنگە درۆيەكى رووت بىت. چونكە بەوهندى بىرم بىت وەك زىستان تەنها و وەك رەشەبا ئازاد بۇوم، كەچى زۆر جار تارمايى ئەو ژنەم دىتتە بەرچاولەك سەرتاتاي لە عابا و پەچەيى رەشەلەكىشا بۇ تەنها ترسىكەي چاوهەكانىم ئەدى، ئەھات و لەكەل خۇى دىنيا يەك شىرىينى نوقلۇمەسىسى بۇ ئەھىنام. توند ئەيگوشىم بەخۆيەوە ئېگوت حەز ئەكەم جارىكى كە بتخەمە رۆحەم جار بەئازادى و بەبى ترس دان بەبۇونتا بىتىم . كەچ بىرت نەچى ئەو چاوانەت میراتى خۆمە و ئازادىيەكەشت میراتى باوكتە. حەز ئەكەم كە مردىشىم گۆرەكەم بېبۇن بەزىزىتەوە. چاوهەكانىشىم دوو نىرگىسى ھەر چوار وەرزىن لەسەر گۆرەكەم. تا لەۋى بەئازادى بەبى ترس بەئازادانە بەدەنگى بەرز بۆم بەۋىتى بۆم بگرى دان بەدایكايەتىما بىتىم. كەچ كچانى ئەم شارە لە توچۇشتىر نازىن لە تو باشتىر نىن و وەك تو تامى ئازادى ناچىزىن. كەچ تو جىاوازلىرىن كچى كە شتىكەت ھەيە هىچ كچىكى كە نىيەتى ئەۋىش ئازادىيە، ئەو ئازادىيە كە چاونەتسىيەكانى دايىكت بۆيى دروست كردى. كە ئىستا گەورە بۇوم راستى ئەو واتانەم بۆ دەركەوت كە بۇنى ناخوشى ئەم شارەم بىست زىاتر ئاشنائى ئەو ھەمۇو زولمە ناخوشە بۇوم بۆيە ئىستا مەراقىمە دەبى كۆئى لە ھەموو مالەكان رادىتىم ھەمۇو فرمىيەكەكان بخويىنەمە بەخەونى چاوى كچانى گەپەك يەك بەيەك ئاشنا بىم. دەمزانى خەلکانى گەپەك هىچ كام لەوان بەچاوى باشەوە سەيرى من ناكەن يا بەچاوى سووك يا بەدلىكى پېپەزىيەتىمە سەيرەن كەن. كەچى من ئەوانم وەك مرۇق ئەدى . ئەمە بۇو جىاوازنى من لە ئەوان و ئەوان لە من. شەواناي شەوگۈيم بۆ نۇزە و لالانەوەكانى ئەو كچە رائەگىت كە دايىكى جارىكى كە شەرى بى پارەمىي و كىرفانە خالايىيەكەى بەو ئەفرۇشت ئەۋىش شەرى دۈرەنەكانى خۇى لە عەشقىدا بەو ئەفرۇشت. ئەو دوو خەونەي جارىكى كە نايەندىي. ياخەمى ئەو كچانى كە باوکىيان و براڭانىيان لە عەشقىيەن و دلدارىيەكانى لاۋىيان كىردىن وەنوكەش بەقەيرەيياندا تانوت ھەلئەدەن. ياخەمى ئەو ژنەي كە مىردىكەى نەيدەزانى بەچاوى سۆز يا بەدلى پېرىمەرەوە لەكەل بىزى و رىي مالە باوانىشى بەھۆى عاشقە زۆرەكانى و لە ترسى دايىكى

لئى حەرام بۇو. يا ئەو كچانى دەخەوتىن بەئۇمىيىدى ئەودى سېبەى بەيانى نامەيەك يَا ئىشارەتىكىان لە كورە لاوهكانى گەرەكەوە پى بگا. كە ئەم ھەمۇ سکالايانەم گوى لى دەبۇو ئىدى بى ئىرادە يا دەگرىام يا دەمنۇوسى جارى وا ھەبۇو لە قىزە و ھاوارەكانم ھەمۇ گەرەك بىيدار دەبۇونەوە كەچى كەس نەيدەپرسى بۆ ..! وەك من ھۆكارى شىكتىيەكانى گەرەك بىم. تەنها جارىك ئەو مەنداڭەشم دى هات بەدەم قىزە و ھاوارەكانمەوە و تى: من دەزانم تو بۆ كچانى ئەم گەرەكە دەكۈزۈتىتەوە. زۆر جار بەدەم ورىتىنەكانتەوە قىسەت كەدوون بەلام خەلکانى ئەم كەرەكە هيچ نالە و ھاوارىك سىنورى حەوشەكانيان نابرى. نەك ورىتىنە. بەراسلى تۆ لە پىغەمبەرىكى بەدەخت ئەچى كەس گوى لە قىسەكانت ناكىرى و كەسىش شەۋانامەكانت ناخوينىتىتەوە. ئىدى بى سودە واز لەم ماندووبونە بى ئەنچامە بىنە دەپى تى بگەم ئەمە جەگە لە ئىشى ئەھرىيمەن ئىشى كەسىكى كە نىيە. ئەھرىيمەن ھەر ئەھرىيمەنە گەر لە شىيەھى مەنداڭىكى بىيگىردى و بىيگۇناھىشدا بى ئەگەر تاكە كەسىكىش بىت گۆيى لە گريانەكانم بى و ھەست بە ورىتىنە ياساغەكانم بىكەت. چەند ئەستەمە كاتىك لەنیو ئەم ھەمۇ دلداňەوە و دەستت بەسەرا ھەتىنانەدا. ھەست بە پەنجە ساردىمەكانى شەيتان بىكەى و بۇنى پىسى ھالاۋى قىسەكانى كە لە بۆخنلى شىيى زىستان دەچى بىبىستى. و تەكانى ساردەت نەكانتەوە چەند ئەستەمە!. مەگەر ئەم ساتەمى كە ھەتىندا ئازاييانە بىر بىكەيتەوە تا ماندوونەناسانە ھىوايىك ھەنگاوت پى ھەلەنلىنى. مەنيش ئەو ئازايەتتىم لە دايكمەوە بۆ بەجيماوە من تاكە يادگارى عەشقىكى ناكامى دايكم بۇوم. دايكم سەھەرای ئەو ھەمۇ مەنداڭە كۆيلانەي ھېتى بە تافە گولەكە يادگار بانگى دەكىرىم، دايكم دەيكۈت تۆ ناوت ناوى شىعرىكى توانىنەكراوى باوكتە كە بەر لە تمواوكىرىنى ھۆنراوەكەي قەدرى بە بنبەست كەيشىت مەنيش بۆيە ئازادىم بۆ تۆ ھەلبىزارد تا ھۆنراوەكەي بۆ تەواو كە. ھۆنراوەكەي نەرم وەك چاوهكانى و لەسەرخۇ وەك دەنگى. دايكم ئەيىوت: ئەگەر ئەم ھۆنراوەيە تەواو كە چىتر پايز بى باران نابى و مالىك بى عىشق پىك نايە و ئىدى گوئىت لە گريانى كەس نابى و بۇنى كەپزانەوەي كەس نابىسىتى. ئىدى شەوانە بەرەدەوام دەننۇوسىم شەۋانامە عاشقىك دەننۇوسىم. تا ئەم رۆزەي رىم لە ھۆنراوەكەي باوكم دەكەويت ئەم ھۆنراوەيە كە ھەرگىز نەمدىيە و نەمخۇيندۇوھەتەوە و ناشزانم ناوى چىيە. كە خۆمم !.